

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 373/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou + ULTRA Legal s. r. o., organizačná zložka, Zelená 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Tomáš Baštic, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/2015 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnuté konanie na okresnom súde, ktorého je sťažovateľ účastníkom ako odporca v III. rade, začalo 20. februára 2015 podaním žaloby o určenie neplatnosti dražby a určenie vlastníckeho práva k v sťažnosti špecifikovanej nehnuteľnosti a návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by sa sťažovateľovi uložila povinnosť zdržať sa prevodu, predaja, darovania alebo inej formy scudzenia, zriadenia záložného práva, či iného vecného bremena, zaťaženia právom v prospech tretích osôb, zriadenia práva doživotného užívania, prenájmu, zámeny alebo zničenia nehnuteľnosti a zároveň umožniť žalobcovi vstup a nerušené užívanie tejto nehnuteľnosti.

Sťažovateľ uvádza, že 6. marca 2015 nahliadol do predmetného spisu okresného súdu, na základe čoho potom 12. marca 2015 doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k žalobe a návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 16. marca 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie k žalobe a k návrhu na vydanie predbežného opatrenia aj zo strany odporcu v I. rade a 9. júla 2015 zo strany odporcu v II. rade.

Sťažovateľ následne z dôvodu nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní doručil 2. novembra 2015 predsedovi okresného súdu sťažnosť na porušenie jeho základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

Okresný súd vyrozumel sťažovateľa o spôsobe vybavenia jeho sťažnosti na porušenie jeho základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov prípisom č. 1 SprS 462/2015 z 18. januára 2016. Z vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu vyplýva, že sťažnosť predložila najskôr na vyjadrenie zákonnému sudcovi a následne ju vyhodnotila ako opodstatnenú, pričom uviedla, že keďže „*sa nekoná v zmysle § 6 O.*

s. p., avšak zákonný sudca bol vyzvaný predsedom súdu, aby konal bez prietahov a zároveň budú vyvodené dôsledky voči zákonnému sudcovi, pričom spis bude pod dohľadom“.

Dňa 12. februára 2016 po nahliadnutí do spisu okresného súdu sťažovateľ zistil, že v spise sa nenachádza ani jedno z vyjadrení, ktoré predložili odporcovia v I. až III. rade, preto on sám 19. februára 2016 tieto vyjadrenia do spisu založil a zároveň okresnému súdu doručil aj návrh na disciplinárne konanie voči zákonnému sudcovi.

Okresný súd následne 24. februára 2016 uznesením č. k. 8 C 92/2015-81 rozhodol o predbežnom opatrení navrhovateľa tak, že sťažovateľovi nariadil *„zdržať sa prevodu, predaja, darovania alebo inej formy scudzenia, zriadenia záložného práva či iného vecného bremena, zaťaženia právom v prospech tretích osôb, zriadenia práva doživotného užívania, prenájmu, zámeny alebo zničenia nehnuteľnosti, ako aj umožniť navrhovateľovi vstup a nerušené užívanie nehnuteľnosti“*.

Sťažovateľovi bolo uznesenie okresného súdu č. k. 8 C 92/2015-81 z 24. februára 2015 doručené 29. februára 2016 a 9. marca 2016 proti nemu podal odvolanie.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že napriek tomu, že okresný súd mal k dispozícii vyjadrenia odporcov v I. až III. rade, vo veci nekonal, pričom dopytom na okresný súd tiež zistil, že od podania žaloby do vydania uznesenia o predbežnom opatrení mal predmetný spis u seba zákonný sudca, ktorý ho za ten čas vôbec nepredložil administratívne aparátu okresného súdu, aby v ňom urobili aspoň prvotné procesné úkony, nevyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanie žaloby a návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Poukazuje na to, že prvý úkon v napadnutom konaní bol urobený až po viac ako roku.

Sťažovateľ po poukázaní na príslušnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva zastáva názor, že v napadnutom konaní neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o zložitosti predmetnej veci, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť

priebeh konania, postup okresného súdu nevykazuje znaky plynulého a efektívneho konania. Je preto toho názoru, že v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ], Slovenská Republika, [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez
zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1
Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina
v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/92/2015 porušené bolo.

[REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], Slovenská
Republika, [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadošťučinenie v sume 5.000 €
(slovom päť tisíc eur), ktoré je mu povinný Okresný súd v Žiline vyplatiť do 2 mesiacov od
nadobudnutia právoplatnosti nálezu.

Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/92/2015 prikazuje konať
bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na
účet právneho zástupcu Sťažovateľa do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti
tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb
alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,
alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú
Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,
ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona
Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu
Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením odmietnuť bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, II. ÚS 328/06).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05). Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00), resp. konanie pred všeobecným súdom

z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 92/05).

Ako z obsahu s'ťažnosti vyplýva, napadnuté konanie na okresnom súde začalo 20. februára 2015 podaním návrhu na začatie konania. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu s'ťažovateľ 2. novembra 2015 podal predsedovi okresného súdu s'ťažnosť na priet'ahy v napadnutom konaní.

Podpredsedníčka okresného súdu vyhodnotila s'ťažnosť na priet'ahy ako opodstatnenú a zároveň s'ťažovateľa prípisom č. 1 SprS 462/2015 z 18. januára 2016 informovala, že zákonný sudca bol vyzvaný predsedom súdu, aby konal bez priet'ahov, že budú voči nemu vyvolené dôsledky a spis sp. zn. 8 C 92/2015 bude pod dohľadom.

Následne 24. februára 2016 okresný súd uznesením č. k. 8 C 92/2015-81 rozhodol o návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia, proti ktorému s'ťažovateľ podal odvolanie. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania s'ťažnosti zistil, že okresný súd zaslal odvolanie s'ťažovateľa na vyjadrenie ostatným účastníkom konania, pričom im stanovil lehotu na vyjadrenie do 30. apríla 2016.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdech“) zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, II. ÚS 130/2011). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou.

Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Keďže v tomto prípade využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo (sťažnosť na prietahy v konaní, pozn.) podľa zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu ako účinný prostriedok nápravy (okresný súd predmetnú sťažnosť riadne posúdil a prijal v primeranej lehote aj potrebné opatrenia, čo v konečnom dôsledku vyústilo do toho, že v napadnutom konaní okresný súd začal konať, pozn.), navyše samotné konanie na okresnom súde netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch, ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi, ktoré sťažovateľ uplatnil vo svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016